

סקירה חודשית – אוגוסט 2011*

נורית דרור – יחידת המחקר, המחלקה הכלכלית

שוק המניות

באוגוסט, בהשפעת הורדת דירוג האשראי של ארה"ב ע"י חברת S&P ובדומה למגמה הכלל עולמית, הסתכם המסחר במניות בתל-אביב בירידות שערים חדות. מדד ת"א-25 ירד החודש בכ-7.5% והשלים ירידה של כ-14.6% מתחילת השנה. ביום א', ה-7 באוגוסט, הופעל "מנתק זרם" וזאת בעקבות ירידת מדד ת"א-25 ביותר מ-5% במסחר הפתיחה. בסיכום יומי ירדו מדדי ת"א-25 ות"א-100 בכ-7%.

ירידות שערים חדות אפיינו את כל המדדים המובילים, החודש. מדד ת"א-ביטוח בלט עם ירידה חדה של כ-16% ומדדי ת"א תקשורת ות"א ביומד ירדו בכ-14%.

המחזור היומי במניות באוגוסט, החודש השני לחופשת הקיץ, הסתכם בכ-1.7 מיליארד שקל – בדומה למחזור הממוצע בחודשים אפריל-יולי ונמוך בכ-20% מהמחזור הממוצע אשתקד. יצוין כי במחצית הראשונה של החודש נרשמו מחזורי מסחר ערים, בסך של כ-2 מיליארד שקל ביום, ואילו במחצית השנייה של החודש ירדו המחזורים בשיעור חד והסתכמו בממוצע בכ-1.4 מיליארד שקל.

לאוירה השלילית בשווקים תרמה כאמור הורדת דירוג האשראי של ארה"ב, לראשונה בתולדותיה, ע"י חברת S&P. גורמים נוספים היו הפסימיות הגוברת לנוכח מיתון מתחדש בעולם, לצד אי שקט במזרח התיכון ובדרום הארץ ומחאה חברתית-כלכלית בארץ.

מאידך, השפעה חיובית ממתנת היתה להמשך פרסום נתונים חיוביים לגבי המשק, ביניהם:

- הלמ"ס פרסמה אומדן תמ"ג למחצית הראשונה של 2011 - כ-5% בערכים שנתיים, לאחר עלייה של כ-4.6% בשנת 2010.
- משקיעי חוץ צמצמו את השקעותיהם במניות בת"א בכ-60 מיליון דולר ביולי, אך הגדילו אותם בכ-440 מיליון דולר ביוני ובכ-1.6 מיליארד דולר בסיכום מתחילת השנה, וזאת לאחר שמשכו כ-0.8 מיליארד דולר בשנת 2010.
- המשך עליית המדד המשולב, לבחינת מצב המשק, בכ-0.2% ביולי, בדומה לארבעת החודשים הקודמים.

מדד המחירים ירד ב-0.3% ביולי ובסיכום מתחילת השנה עלה בכ-1.9% - כלומר, תחזית לאינפלציה שנתית גבוהה מ-3% (- הרף המקסימלי שהציב בנק ישראל). למרות זאת, הודיע נגיד בנק ישראל על הותרת הריבית במשק ללא שינוי - ברמה של 3.25% בספטמבר 2011.

ירידות שערים חדות אפיינו את כל המדדים הענפיים, באוגוסט, כאשר מניות חברות ההשקעה וחברות הביטוח בלטו החודש עם ירידה של כ-16%.

חברת הביומד **ביוליין אר אקס**, שמניותיה נסחרות בת"א, רשמה את מניוניה למסחר בבורסת הנאסד"ק לקראת סוף יולי. כיום רשומות למסחר בת"א 50 חברות, שמניותיהן נסחרות גם בארה"ב, ו-6 חברות שמניותיהן נסחרות גם באירופה.

דירקטוריון הבורסה אישר את קבלת "**בנק ברקליס**" כחבר חדש בבורסה, המתווסף לחמשת חברי הבורסה הזרים הקיימים - שהם בנקים או בתי השקעות בינלאומיים מובילים. כיום יש 28 חברי בורסה - 16 בנקים ו-12 בתי השקעות.

בקרנות המניות התחזקו הפדיונות והסתכמו בכ-0.6 מיליארד שקל באוגוסט וכ-1.5 מיליארד שקל מתחילת השנה, לאחר יצירות נטו בהיקף של כ-1.8 מיליארד שקל בסיכום כ"א מהשנים 2009-2010.

* כל נתוני התשואה בסקירה זו הינם במונחים נומינליים.

גיוס הון

בשוק המניות הראשוני נמשך הקיפאון, ששרר בחודש הקודם, וגויסו כ-130 מיליון שקל בלבד בארבע הנפקות זכויות. בסיכום מתחילת השנה גויסו כ-3.8 מיליארד שקל, לעומת כ-12.8 מיליארד שקל בכל שנת 2010.

לקראת סוף החודש פרסמו 20 חברות תשקיפי מדף – האחרונים על בסיס דו"חות כספיים לרבעון הראשון של 2011. תשקיפי מדף מהווים מסגרת לגיוסי הון בשנתיים הקרובות.

מוצרי מדדים

בשוק מוצרי המדדים לא הונפקו באוגוסט תעודות סל חדשות.

כיום נסחרות 432 סדרות של מוצרי מדדים, בהן 260 תעודות סל על מדדי מניות מקומיים ובינ"ל ו-172 תעודות סל על מדדי אג"ח מקומיים, מק"מ וסחורות.

מחזור המסחר היומי במוצרי המדדים בשוק המניות באוגוסט זינק והיווה כ-30% ממחזור המסחר במניות, לעומת כ-21% בממוצע מתחילת השנה ולעומת כ-16% בממוצע שנת 2010. במוצרי מדדים בשוק האג"ח היווה המחזור כ-23% מהמחזור באג"ח לא ממשלתיות, באוגוסט, לעומת כ-18% מתחילת שנת 2011 וכ-20% בממוצע אשתקד.

שוק הנגזרים

אופציות וחוזים עתידיים על מדד ת"א-25 / אחד

באופציות על מדד ת"א-25 נסחרו כ-480 אלף יחידות ביום, גבוה במעט מהשיא החודשי שנרשם במאי 2010 וגבוה בכ-65% מהמחזור הממוצע בכל שנת 2010.

מחזור המסחר במונחי נכס בסיס, שעלה והסתכם באוגוסט בכ-1,170 מיליארד שקל – הגבוה ביותר מאז פברואר 2008, היה גבוה כמעט פי 19 ממחזור המסחר במניות מדד ת"א-25 (משוקלל דלתא).

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות עלה אף הוא והסתכם בכ-10,960 באוגוסט – הגבוה ביותר מאז דצמבר 2008. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה והסתכם בכ-125.5 מיליארד שקל בסוף אוגוסט לעומת כ-103.6 מיליארד שקל בסוף החודש הקודם.

במסגרת הרחבת שוק הנגזרים, יושק המסחר באופציות על איגרות חוב ממשלתיות שקליות החל ב-10 בנובמבר 2011.

אופציות על מט"ח

באופציות הדולריות, חרף התנודות בשער הדולר והתחזקותו בכ-3.7% ביחס לשקל, נרשמה החודש ירידה בפעילות ונסחרו כ-36 אלף יחידות ביום – מחזור הנמוך בכ-22% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה.

המספר המקסימלי של חשבונות לקוחות באופציות הדולריות הסתכם החודש בכ-1,560, והיה גבוה בכ-20% לעומת חודש יולי. שווי החוזים הפתוחים המקסימלי, במונחי נכס בסיס, עלה והסתכם בכ-16.4 מיליארד שקל בסוף אוגוסט, לעומת כ-14.6 מיליארד שקל בסוף החודש הקודם.

באופציות על האירו נסחרו בחודש אוגוסט, חרף התחזקות האירו בכ-5% ביחס לשקל, כ-600 יחידות ביום – המחזור הנמוך ביותר מאז ינואר אשתקד, ומהווה כשליש המחזור הממוצע באופציות אלה מתחילת השנה.

שוק איגרות החוב

המסחר בשוק איגרות החוב החודש, בשונה מהמסחר במניות, הסתכם במגמה מעורבת.

איגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות, מסוג "שחר" וצמודות המדד בלטו עם עליות שערים של כ-2.7% וכ-1.7%, בהתאמה. מאידך, מדדי התל-בונד הצמודים ירדו בכ-1.1%-1.8% ואיגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות, מסוג "גילון", ירדו בכ-0.7%.

יצוין כי איגרות החוב הלא-ממשלתיות צמודות המט"ח עלו החודש בכ-3% וזאת במקביל לפיחות השקל ביחס לדולר בכ-3.7%.

המחזור היומי באיגרות חוב באוגוסט הסתכם בכ-4.6 מיליארד שקל – גבוה בכ-27% מהמחזור הממוצע מתחילת השנה והיה הגבוה ביותר מאז מרץ 2009. עיקר העלייה במחזורים נובעת מגידול חד במחזורי המסחר באג"ח ממשלתיות לא צמודות מסוג "שחר", וזאת בהשפעת משקיעי חוץ שרכשו אג"ח מסוג זה בהיקף של כ-1.4 מיליארד דולר נטו ביולי.

באוגוסט התגברו הפדיונות בקרנות האג"ח והסתכמו בכ-6.2 מיליארד שקל החודש - פי שלושה לעומת הפדיונות בקרנות אלה בחודש הקודם. סך הפדיונות בקרנות האג"ח מגיע לסכום ענק בהיקף של כ-17.5 מיליארד שקל מתחילת השנה, וזאת לאחר יצירות בהיקף של כ-14 וכ-29 מיליארד שקל בשנים 2010 ו-2009, בהתאמה.

מאידך, בקרנות הכספיות נמשכות היצירות והן הסתכמו בכ-4.2 מיליארד שקל באוגוסט. קרנות אלה בולטות עם יצירות בסך של כ-18 מיליארד שקל מתחילת השנה, לעומת יצירות בסך כ-1.4 מיליארד שקל בכל שנת 2010. בקרנות המשקיעות בחו"ל לא נרשמה החודש פעילות מהותית, בדומה למגמה מתחילת השנה.

גיוס הון

הממשלה גייסה החודש בבורסה, סכום של כ-4.4 מיליארד שקל, בדומה לכל אחד מהחודשים מרץ-יולי, כאשר כ-65% מהסכום גויסו באמצעות אג"ח לא צמודות וכ-35% באמצעות אג"ח צמודות מדד. החודש, נרשמו פדיונות ענק של קרן אג"ח ממשלתיות מסוג "גליל" בסך כ-6.8 מיליארד שקל ומסוג "שחר" בסך כ-0.5 מיליארד שקל. כלומר, סך הפדיונות נטו הסתכם בכ-2.9 מיליארד שקל באוגוסט, ובכ-7.6 מיליארד שקל בסיכום מתחילת שנת 2011.

באוגוסט גייס הסקטור העסקי כ-3.8 מיליארד שקל בהנפקות והקצאות פרטיות של אג"ח. בסיכום מתחילת 2011 גייסו חברות כ-31.5 מיליארד שקל באמצעות אג"ח – כ-73% מסך הגיוס בכל שנת 2010.

○ כ-3.2 מיליארד שקל גויסו באמצעות שש הנפקות אג"ח, לציבור. בלטו **פועלים הנפקות** וחברת התקשורת **סלקום** (דואלית), שגייסו כ-1.6 וכ-1.1 מיליארד שקל, בהתאמה. כ-87% מהסכום שגויס בהנפקות החודש, הינו באמצעות אג"ח צמודות מדד ויתרת הסכום גויסה באמצעות הנפקות של אג"ח לא צמודות בריבית קבועה.

○ יצוין כי בסיכום מתחילת השנה בולטות חברות המסחר והשירותים (בעיקר חברות התקשורת וחברת החשמל) עם גיוסים בהיקף של כ-15.7 מיליארד שקל ואחריהן הבנקים עם גיוסים בהיקף של כ-7 מיליארד שקל, המהווים יחד כ-72% מהסכום שגייס הסקטור העסקי.

○ כ-42% מהסכום שגויס בהנפקות מתחילת 2011, גויס באמצעות סדרות חדשות. מרבית הסדרות (חדשות וקיימות), כ-85%, הן בעלות דירוג גבוה (A- ומעלה).

○ כ-200 מיליון שקל גויסו בהקצאה פרטית שביצעה **שיכון ובינוי**.

○ כ-400 מיליון שקל גויסו ע"י **חברת החשמל** בהנפקת אג"ח צמודות מדד, במסגרת "רצף מוסדיים". יצוין כי מתחילת גיוסו כ-5 מיליארד שקל במסגרת זו, מהם כ-4 מיליארד שקל ע"י חברת החשמל, לעומת 2-3 מיליארד שקל בכל אחת מהשנים 2010-2008.

מלווה קצר מועד

שערי מלווה קצר מועד עלו החודש ב-0.4% והשלימו עלייה של כ-1.8% מתחילת השנה. התשואה השנתית לפדיון ירדה לכ-3% בסוף אוגוסט, לאחר שהיתה ברמה של כ-3.4% בסוף יולי וגם בסוף יוני. תשואה זו עדיין גבוהה לעומת תחילת השנה - כ-2.3% בסוף דצמבר 2010.

במק"מ הסתכם המחזור היומי בכ-1.1 מיליארד שקל ביום – דומה למחזור הממוצע בחודשיים הקודמים ונמוך בכ-17% לעומת המחזור הממוצע מתחילת השנה.

באוגוסט נמשכו הירידות בשווי החזקות הציבור במק"מ, לאחר הפסקה בת חודש, ויתרות המק"מ הסתכמו בכ-121 מיליארד שקל בסוף אוגוסט לעומת כ-122.4 בסוף החודש הקודם, וזאת לאחר שהגיעו לשיא של כ-136.5 מיליארד שקל בסוף שנת 2010. יצוין כי משקיעי חוץ צמצמו את השקעותיהם במק"מ בכ-2 מיליארד דולר, ביולי, וזאת בעקבות ביטול הפטור ממס על השקעות תושבי חוץ במק"מ החל בחודש זה.

ידיעות שונות

1. שינויים במדדי בורסה

1.1 גריעת מניות "הכשרה החזקות ביטוח" ממדדי בורסה

הכשרה החזקות ביטוח בע"מ

בעקבות השלמת הצעת רכש מלאה למניות החברה, בחברה הבורסאית "אלעזרא", נגרעו מניות הכשרה החז ביטוח ממדד ביטוח מניות והמירים ביום ד' ה-24.8.2011.

1.2 צרוף אג"ח "פועלים הנפקות סד' 32" למדדי תל-בונד

בתחילת יום המסחר ביום א', ה-28.8.2011, צורפו אג"ח פועלים הנפקות סד' 32 למדדי תל-בונד 40 ותל-בונד 60.

2. מחיקת חברת מניות ושינוי סיווג לחברת אג"ח

הכשרה החזקות ביטוח בע"מ

מניות החברה נמחקו מן הרישום למסחר בבורסה ב-28.8.2011, בעקבות השלמת הצעת רכש מלאה למניות החברה ע"י החברה הבורסאית "אלעזרא החזקות בע"מ".

לחברה איגרות חוב הממשיכות להיסחר בבורסה. לפיכך, שונה סיווג החברה מחברת מניות לחברת אג"ח.

3. חבר בורסה חדש

דירקטוריון הבורסה אישר את קבלת "בנק ברקליס" כחבר חדש בבורסה, המתווסף לחמשת חברי הבורסה הזרים הקיימים.